

Landskrona kommun

Allmän beskrivning

Landskrona kommun domineras idag av ett öppet odlingslandskap. Norr om staden höjer sig Glumslövs backar som söderut övergår i ett flackt lågland, men som i sydostlig riktning fortsätter med höjder upp till 100 meter över havet vid Rönneberga backar. Terrängen sänker sig sedan åter till en svagt böljande slätt, söder om Saxåns isälvsdal. Kustlandet vid Lundåkrabukten är låglänt och flackt. De geomorfologiska förhållandena på Ven och kring Glumslövs backar och Hilleshögs dalar är mycket varierande och av stort geovetenskapligt värde. I den sydvästra delen av kommunen och på Ven utgörs berggrunden av dankalksten (Tertiär), medan de nordöstra delarna har en berggrund bestående av Rät-Lias-bildningar och Kågerödslager (Trias och Jura). Jordlagren utgörs i sydväst av sandiga/grusiga isälvsavlagringar, det så kallade Saxtorpsdeltat. I kommunens mellersta delar och på Ven finns det synnerligen bördig, ler- och kalkrik morän och i norr finns ett område med en lerig morän. Landskrona kommun är relativt fattigt på ytvatten och sjöar saknas helt. Den nationellt särskilt värdefulla och skyddsvärda Saxån ringlar och meandrar sig fram utmed kommungränsen, för att böja av åt nordväst där ån rinner vidare genom Kvärlöv för att slutligen mynna i Lundåkrabukten vid Häljarp. Saxåns största biflöde Braån rinner via Billeberga vidare genom Landskrona kommun för att väster om Tågerup sammanflöda med Saxån. I nordöstra delen löper kommungränsen strax söder om och utmed Råån. Läget längs Öresundskusten, Saxåns och Rååns dalgångar och de bördiga jordarna har medfört att kolonisationen och uppodlingen av landskapet har skett tidigt. Ett tecken på detta är också de många bronsåldershögar som finns på höjdsträckningarna inom kommunen. Ven har till stor del lyckats undkomma den senare tidens utveckling och har bevarat många äldre kulturlandskapselement. De marina miljöerna påverkas av Öresunds ganska stora vattenomsättning som bidrar till syresättning av de djupare liggande bottarna. Stränderna både längs fastlandet och runt Ven utgörs av sand och stenstränder och även de grunda bottarna karaktäriseras i stor utsträckning av sand och stenbottnar. De långgrunda stränderna gör att det i kommunen finns stora områden grundområden med vidsträckta ålgräsängar som är av stor vikt för det marina livet i Öresund. Just i anslutning till Landskrona är dock den mänskliga påverkan på strandlinjen och den kustnära miljön ganska stor.

Biologiskt särskilt värdefulla områden

Klass 1

LAN001 Ven

LAN002 Norra Lundåkrabukten

LAN003 Hilleshögs dalar och backafallen vid Ålabodarna

Klass 2

LAN004 Landskronas sydvästra havsområde och Gråen

LAN005 Havsområde mellan Ven och Landskrona

LAN006 Grunda havsområden norr om Landskrona

LAN007 Exercisfältet

LAN008 Saxån

LAN001 Ven (klass 1)

Foto: Carina Zätterström/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Unika biotop- och artvärden knutna till backafallen. Området är utpekad som Natura 2000-område och naturreservat och hade högsta naturvärde i både det förra regionala naturvårdsprogrammet och även i det kommunala. Grundområde med sandbotten och ålgräsängar. Viktigt lekområde för fisk.

Beskrivning

Ön Ven har en säregen landform som saknar motsvarighet i landet. Ven är en cirka 45 m hög plåtå som är uppbyggd av lösa avlagringar bestående av morän och glacifluviala sand- och lersediment. Plåtån, som är relativt plan och helt uppodlad, avgränsas av en brant klintkust med delvis pågående erosion - de karakteristiska backafallen. Backafallen omfattar en smal landremsa runt hela ön med såväl blottade erosionsbranter, gräs- och örtbevuxna öppna betesmarker som

busk- och trädbevuxna partier. Vegetationen är artrik och rymmer flera sällsynta växter, bland annat klintsnyltrot och jättefräken, varför det botaniska värdet är mycket högt. Faunan är också av högt värde med stora kolonier häckande backsvala, sandödlor samt ovanliga insektsarter och mollusker. Flera fornminnen finns på ön, till exempel Tycho Brahes Uranienborg, observatoriet Stjärneborg samt Mölledammen. Bebyggelsens karaktär är mycket speciell. På flera platser finns också spår av den förr i tiden mycket omfattande tegeltillverkning som varit utmärkande för ön. Ven har stora värden som utflyktsmål, för turismen och för rekreation och friluftsliv. Ön kan dessutom erbjuda en synnerligen estetiskt tilltalande landskapsbild med vidsträckt utblick över Öresund mot både den svenska och den danska kusten. Havsområdet runt Ven är del av ett Natura 2000-område. Delområdet omfattar grundområdet från strandlinjen till 10 meters djup och botten består främst av sand. Här finns Natura 2000-naturtyper som sandbankar och rev. Ålgräs förekommer mer eller mindre runt hela ön. Området är ett viktigt lekområde för fisk. I havet ses regelbundet tumlare och säl. Stranden utgörs till stor del av sand och grus, delvis med inslag av sten. Utöver Kyrkbackens hamn och enstaka stenhövder är strandlinjen på västra sidan av ön i princip orörd medan det på östra sidan, utöver två hamnar, finns en hel del bryggor och pirar.

Biotopvärden

Backafall med exponerade sandytor, torrängar, stränder och inslag av skogspartier och våtmarker där grundvatten tränger fram. Grundområde med sandbotten, makroalgsamhällen, sublittoral sandbankar, skalgrusbotten, sandbotten, stenrev och ålgräsängar.

Artvärden

Totalt har ett 70-tal rödlistade arter påträffats i området sedan 1990. Bland kärlväxterna kan nämnas jättefräken (CR), klintsnyltrot (EN), källfräne (VU) och åkerkulla (NT). Flera mossor påträffas i fuktiga stråk i backafallen, till exempel smal toffelmossa (VU), sydlig toffelmossa (EN) och stjärtmossa (NT). Insektsfaunan är troligen mer omfattande än vad som rapporterats in, men bland de rapporterade insekterna finns mindre blåvinge (NT), släntsmalbi (NT), hedfrölopare (NT), havstrandlöpare (VU) och källkvicklöpare (NT). Sandödlor (VU) finns också i området. Rödlistade marina arter i området är bl.a. ålgräs (VU), torsk (VU) och vitling (VU).

Ekologiska samband

Sammanhängande erosionsbranter runt hela ön med spridnings samband till backafallen vid Hilleshögs dalar på fastlandet. Tillsammans utgör de en värde trakt för sandmark i GI:s planeringsunderlag. Primärproduktion från makroalger och ålgräs. Sekundärproduktion från blåmusslor. Havsområdet nyttjas av tumlare, säl och fåglar.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd på kvarvarande betesmarker med röjningar av igenväxning. Utökad bete på tidigare betesmark. Ingen byggnation eller täktverksamhet. Reservatet ger goda förutsättningar för bevarande.

Status

- Havsområdet ingår i Natura 2000-område Havet kring Ven SE0430183 (2017).
- Öns kustlinje ingår i Natura 2000-område Ven SE0430063 (2004).

- Området runt ön ingår i naturreservatet Vens backafall (1990).
- Hela ön är Landskapsbildsskyddsområde, Ven (1966).
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Ven (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Ven (2016).
- Strandskydd längs strandlinjen (upp till 300 meter).
- Området är av riksintresse för kulturmiljövården, Ven M:K23 (1997).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Göransson, P. 2018. Videoundersökningar av epifauna omkring Ven 2018. Länsstyrelsen Skåne.
- Göransson, P. 2019. Videoundersökningar vid Ven och i Knähakens marina reservat 2019. Länsstyrelsen Skåne.
- Landskrona kommun. 2006. Naturvårdsprogram för Landskrona kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1990. Bildande av naturreservatet Vens backafall.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1990. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Vens backafall.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Sandhammaren till Kullaberg. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelserna Västra Götaland, Halland & Skåne. 2016. Inventering av marin epibentisk fauna på djupa bottenar. Rapport 2016:26, Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Ven SE0430063.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Persson, S. 2002. Insekter i Landskrona kommunkunskapsammanställning. Rapport 2002:1, Landskrona kommun.
- Sörensson, M. 2010. Eftersök av spansk fluga *Lytta vesicatoria* på Ven sommaren 2010. På uppdrag av Länsstyrelsen Skåne.
- Toxicon AB. 2017. Ålgräs i Skåne 2016 – Fältinventering och satellitbildstolkning. Rapport 2017:04, Länsstyrelsen Skåne.
- VISS. 2022. N m Öresunds kustvatten. MS_CD: WA61585185 VISS EU_CD: SE555545-124332. VattenInformationssystem Sverige hemsida.

LAN002 Norra Lundåkrabukten (klass 1)

Foto: Mattias Engman/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Mycket höga biotop- och artvärden som har motiverat bildande av naturreservat och Natura 2000-område. Högsta klass i länets (1997) och kommunens naturvårdsprogram (2006).

Beskrivning

Kustremsan söder om Landskrona består av en flack marsklandsliknande terräng som söderut övergår i en sandkust med svag dynbildning närmast den jämna strandlinjen. Vid Öresund finns kuster av denna typ bara här, vid Löddeåns mynning och kring Falsterbohalvön. De hävdade strandängarna är tillsammans med de angränsande grunda vattenområdena av utomordentligt stor betydelse för såväl häckande som flyttande och övervintrande fåglar. Området gränsar i norr mot ett skjutbaneområde, som delvis är beläget på de forna strandängarna och på utfyllnadsmarker. I den norra delen mynnar Saxån i havet och kring åmynningen finns hävdade havsstrandängar av marsktyp med skonor, rännor och mindre vattensamlingar. Lundåkrabuktens havsstrandängar uppvisar intressanta och speciella växtsamhällen med salttoleranta arter som strandmalört, saltmålla, revigt saltgräs, saltört och glasört. Andra ovanliga arter är ormax och ängskorn. Vegetationen är tydligt zonerad i förhållande till påverkan från det salta havsvattnet. Partier som inte betas är övervuxna med bladvass och havssäv. Betade havsstrandängar i direktkontakt med det öppna havet är viktiga som häcknings- och rastlokaler för många våtmarksfåglar. Fågelfaunan är därför rik och varierad med många arter vadarfåglar. De betade havsstrandängarna tillsammans med de grunda havsområdena gör området till en mycket viktig rastlokal för flyttande våtmarksfåglar och hyser även viktiga lek- och yngelplatser för fisk. På djup mellan 0,7 och 7 meter finns blandade bottenmiljöer med blottad sandbotten och stora ängar med ålgräs som har stor betydelse för fiskfaunan. Här finns också inslag av grus, sten och

block som bidrar till variation och förutsättningar för till exempel makroalger och fastsittande djur och växter. I området förekommer tumlare. Norra delen påverkas av Saxåns utlopp med sötvatten och näringsämnen. Natura 2000-området sträcker sig ut till cirka 10 meters djup.

Biotopvärden

Havsstrandängar med skonor och småvatten, grunda havsområden med mjukbottnar, ålgräsängar, makroalgsamhällen, blåmusselbankar, sublittorala sandbankar och blandbottnar.

Artvärden

Ett 60-tal rödlistade arter har rapporterats från området sedan 1990 och ett 50-tal av dessa är fågelarter. Bland kärlväxterna finns blågrönt mannagräs (VU), smal käringtand (VU), ormax (VU), ängskorn (EN) och liten kärmaskros (NT). I häckfågelfaunan ingår flera arter som är typiska för öppna kustlandskap som skedand (NT) och småtärna (NT). Sydlig kärrensäppa (CR) och storspov (EN) har tidigare häckat i området. Under sträcktid och vintertid rastar ett stort antal gäss, änder, sothöns och vadare. I havet förekommer bland annat torsk (VU), ål (CR), ålgräs (VU) och tunnskalig småhjärtmussla (VU), även kallad köpenhamnmussla.

Ekologiska samband

Mycket produktiva grunda havsområden av stor betydelse för både det marina livet och fågellivet. Hänger ihop med andra grunda havsområden och strandängar längs Öresundskusten. Gräsmarkerna har spridningssamband med gräsmarker i öst längs Saxån och Braån, samt i syd längs Järvallens strandängar. Området ingår i värdrakt för våtmarker i GI:s planeringsunderlag. Saxåns mynning utgör limnisk värdekärna och värdrakt.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd av strandängarna och ingen negativ påverkan på havsmiljön eller vattenkvaliteten i havet.

Status

- Saxåns mynning i norr ingår i naturreservatet Saxåns utlopp (1950).
- Stora delar av området ingår i Natura 2000-område Lundåkrabukten SE0430138 (2000).
- Stora delar ingår i Natura 2000-område Saxåns mynning-Järvallen SE0430162 (2004).
- Stora delar av området ingår i HELCOM Lundåkrabukten.
- Stora delar av området ingår i Ramsarområdet Lundåkrabukten (2001).
- Stora delar är av riksintresse för naturvården, Kuststräckan Häljarp-Lomma med inland (2000).
- Havsområdet i väst ingår i djurskyddsområdet Skabbarevet (2017).
- Saxåns utlopp utgör fågelskyddsområde med beträdnadsförbud under perioder.
- Strandskydd längs strandlinjen (upp till 300 meter).
- Stora delar av området ingår i naturreservatet Lundåkrabukten (2017) som har överklagats.
- Området omkring Saxåns utlopp utgör fågelskyddsområde med beträdnadsförbud hela året (överklagat).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Flodin, L-Å & Grahn, J. 2002. Häckande fåglar på havsstrandängar i Halland och västra Skåne 2002. Länsstyrelsen Halland & Länsstyrelsen Skåne.
- Green, M. 2016. Inventering av strandängsfåglar. Sammanställning av resultat för västra Skåne och Vombsänkan 2012. Länsstyrelsen Skåne.
- Green, M., Haas, F. & Nilsson, L. 2017. Yttrande om naturvärden gällande sjöfågel och säl i norra Lundåkrabukten, Öresund – särskilt Skabbarevet och Valagrundet. Lunds universitet.
- Göransson, P., Karlsson, M & Carlsson, L. 2010. Marinbiologiska undersökningar i Skåne 2008. Rapport 2010:33, Länsstyrelsen Skåne.
- Landskrona kommun. 2006. Naturvårdsprogram för Landskrona kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Sandhammaren till Kullaberg. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2017. Bevarandeplan för Natura 2000-området Saxåns mynning-Järavallen SE0430162.
- Länsstyrelsen Skåne. 2017. Bevarandeplan för Natura 2000-området Lundåkrabukten SE0430138.
- Länsstyrelsen Skåne. 2017. Bildande av djurskyddsområdet Skabbarevet.
- Länsstyrelsen Skåne. 2017. Skötselplan för naturreservatet Lundåkrabukten.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Ramsar. 2017. Ramsar informationsblad för Sverige, Lundåkrabukten.
- Svensson, M. 1998. Lundåkrabukten - ett marint reservat? Rapport 1998:7, Landskrona kommun.
- Toxicon AB. 2017. Ålgräs i Skåne 2016 – Fältinventering och satellitbildstolkning. Rapport 2017:04, Länsstyrelsen Skåne.
- VISS. 2022. Lundåkrabukten. MS_CD: WA78276968 VISS EU_CD: SE554810-125240. VattenInformationssystem Sverige hemsida.
- VISS. 2022. Saxån. MS_CD: WA99246690 VISS EU_CD: SE619310-132303. VattenInformationssystem Sverige hemsida.

LAN003 Hilleshögs dalar och backafallen vid Ålabodarna (klass 1)

Foto: Sanna Persson / Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Varierat landskap med höga biotopvärden och mycket höga artvärden som har motiverat naturreservat och Natura 2000-område. I naturvårdsprogrammet från 1997 var den mer omfattande bedömningen av naturvärdet också klass 1 vilket bland annat byggde på höga landskapsbildsvärden.

Beskrivning

Hilleshögs dalar uppvisar en landformstyp som, med undantag för vissa delar av Ven, saknar motsvarighet i landet. Den mot havet brant stupande erosionskusten hyser en mycket värdefull flora och fauna med många sällsynta eller mindre vanliga arter, bland annat växter som klintsnyltrot, jättefräken, luktsmåborre och källgräs, kolonier med backsvalor, sandödlor samt ett stort antal ovanliga fjärilsarter, bland annat vitt stråfly och prydlig lövmätare, skalbaggar och andra insekter. I området finns flera insekter som bara finns på några få lokaler i landet, bl.a. backsvalestumpbagge och kortvingen *Bledius erraticus*. Branterna hyser också flera sällsynta arter av grävande vildbin, bl.a. rostmalbi. Området mellan Ålabodarna och Sundvik är till stor del format av lertäkter för tegelindustrin, som förr var omfattande. Än idag ligger mängder av tegelsten på stranden vid Sundvik och vittnar om den omfattande tegelindustrin. Där täktbottnarna nått grundvattenytan har små alkaliska kärr utbildats efter den avslutade täktverksamheten och hyser idag orkidéer. Uppe på höjderna finns flera skansanläggningar från 1600-talet. Området har mycket höga geologiska, botaniska och landskapsbildmässiga värden samtidigt som de strandnära partierna är av värde för rekreation och friluftsliv.

Biotopvärden

Backfall med sandblottor och torra gräsmarker. Grundvatten tränger fram i sluttningarna och bildar källkärr.

Artvärden

Totalt har 189 rödlistade arter rapporterats i området sedan 1990. Kärlväxtfloran innehåller bland annat klintsnyltrot (EN), jättefräken (CR), åkermadd (VU), raggarv (VU), källgräs (VU), blågrönt mannagräs (VU), vanlig backruta (NT), sanddådra (VU) och paddfot (NT). Två rödlistade mossor, nickpottia (VU) och stjärtmossa (NT) samt en lav, sydlig ladlav (EN), finns rapporterade. En lång rad sällsynta insekter (77 stycken rödlistade) har påträffats till exempel backsvalestumpbagge (EN), mjälgrävare (NT), brokig mullvadslöpare (EN), havsstrandlöpare (VU), rostsmalbi (EN), prydlig lövmätare (CR) och vitt stråfly (EN). I de sandiga rasbranterna trivs sandödla (VU) och backsvala (VU) och tidigare har gröNFLäckig padda (VU) funnits i området.

Ekologiska samband

Viktiga spridningsstråk längs kusten och till Ven för sandmarksarter och strandarter samt i havet för marina arter. Området ingår i värdestrakt för sandmark med spridningssamband till sandmarkerna på ön Ven i GI:s planeringsunderlag. Gräsmarkerna har främst spridningssamband inom området.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd av gräsmarker utan gödselpåverkan med återkommande röjningar av sly. Anpassad hävd så att pollen och nektar förekommer hela säsongen. Röjning av igenväxta erosionsbranter och markomrörning för sandlevande arter.

Status

- Södra delen av området ingår i naturreservatet Hilleshøgs dalar (1980).
- Södra delen ingår i Natura 2000-område Rustningshamn SE0430064 (2004).
- Norra delen ingår i naturvårdsområdet, Glumsløvs naturvårdsområde (1980).
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Hildesborg-Ålabodarna (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Ven (2016).
- Området är av riksintresse för kulturmiljövärden M:K10 Rååns dalgång mm (1997).
- Strandskydd längs strandlinjen (upp till 300 meter).

Referenser

- Andersson, J. 2010. Inventering av häckfågelfauna och vegetation vid Sundvik. Rapport 2010:9, Landskrona stad.
- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Fritz, Ö., Franc, N & Johansson, N. 2019. Unik insektsfauna i varma lerbranter i Sundvik i västra Skåne. Entomologisk Tidskrift 140 (2): 107–132.
- Landskrona kommun. 2006. Naturvårdsprogram för Landskrona kommun.

- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1980. Beslut om bildande av Naturreseptat Hilleshögs dalar.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Sandhammaren till Kullaberg. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2005. Bevarandeplan för Natura 2000-område Rustningshamn SE0430064.
- Länsstyrelsen Skåne. 2021. Beslut om nya ordningsföreskrifter för Glumslövs naturvårdsområde.
- Länsstyrelsen Skåne. 2021. Fastställelse av skötselplan för Glumslövs naturvårdsområde.
- Länsstyrelsen Skåne. 2021. Fastställelse av skötselplan för naturreseptatet Hilleshögs dalar.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Persson, S. 2002. Insekter i Landskrona kommunskapsammanställning. Rapport 2002:1, Landskrona kommun.
- Persson, S. 2006. Insektsinventering kring Ålabodarna och Sundvik 2002–2003. Rapport 2006:9, Landskrona kommun.

LAN004 Landskronas sydvästra havsområde och Gråen (klass 2)

Foto: Karl-Johan Pålsson/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Grunda marina områden och lämpliga häckfågelmiljöer i ett område som är högt klassat i kommunens naturvårdsprogram. I det regionala naturvårdsprogrammet från 1997 hade den marina delen högt värde medan Gråen hade klass 3. De biologiska värdena har uppvärderats sedan dess för Gråen.

Beskrivning

Gråen utgörs av lämningar efter de aldrig fullbordade befästningsverken från 1700-talet. Försvarsanläggningen består av vallar och bastioner och innanför dessa ett vattenområde som delvis har vuxit igen med bladvass. Östra delen av ön hyser en mindre kolonistugebebyggelse. Gråen hyser ett mycket rikt fågelliv med ett stort antal arter, framför allt sjöfågel, vadare och sångare. I början av 1990-talet etablerades en koloni med storskarvar i de almar som då vuxit upp i den norra delen och som idag är döda. Vegetation och flora är ensartade, men flera ovanligare växter har påträffats.

Närliggande Skabbarevet är ett grundområde i nordvästra delen av Lundåkrabukten som utgör ett viktigt område året runt för säl samt kust- och sjöfågel. Botten domineras av sand, grus och sten. På och kring revet finns ålgräsängar, blåmusselbankar, områden med makroalger såsom blåstång och sågtång, men även vegetationsfria ytor. Åtskilliga stenblock sticker upp över vattenytan och utgör viktiga viloplats för knubbsäl som kan ses i stora antal.

Biotopvärden

Grunda havsområden med ålgräsängar, blåmusselbankar, stenrev, makroalgssamhällen, sanbottnar, strandmiljöer och våtmarker.

Artvärden

Bland de 37 rödlistade arter påträffas sedan 1990 finns smal käringtand (VU), piggtistel (NT), jordtistel (NT) och taggkörvel (VU). Skabbarevet är troligen det viktigaste viloområdet för knubbsäl i Öresund tillsammans med Måkläppen.

Ekologiska samband

Viktigt vilo- och födosöksområde för säl och sjöfågel, grunda produktiva bottenar med uppväxtmiljöer för många fiskarter.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beträdnadsförbud. Bevara havsmiljön utan ingrepp eller föroreningar.

Status

- Området i öst tillhör naturreservat Gråen (1952).
- En liten del i norr är av riksintresse för friluftslivet, Ven (2016).
- Gråen är fågelskyddsområde med beträdnadsförbud under perioder av året.
- Området i nordost är av riksintresse för kulturmiljövården M:K26 Landskrona (1997).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.

- Green, M., Haas, F. & Nilsson, L. 2017. Yttrande om naturvärden gällande sjöfågel och säl i norra Lundåkrabukten, Öresund – särskilt Skabbarevet och Valagrundet. Lunds universitet.
- Landskrona kommun. 2006. Naturvårdsprogram för Landskrona kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1988. Fastställande av skötselplan för naturreservatet Gråen.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Sandhammaren till Kullaberg. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Svensson, M. 1998. Lundåkrabukten - ett marint reservat? Rapport 1998:7, Landskrona kommun.
- Toxicon AB. 2017. Ålgräs i Skåne 2016 – Fältinventering och satellitbildstolkning. Rapport 2017:04, Länsstyrelsen Skåne.
- VISS. 2022. Lundåkrabukten. MS_CD: WA78276968 VISS EU_CD: SE554810-125240. VattenInformationssystem Sverige hemsida.
- VISS. 2022. N m Öresunds kustvatten. MS_CD: WA61585185 VISS EU_CD: SE555545-124332. VattenInformationssystem Sverige hemsida.
- VISS. 2022. S m Öresunds kustvatten. MS_CD: WA98886056 VISS EU_CD: SE554500-125001. VattenInformationssystem Sverige hemsida.

LAN005 Havsområde mellan Ven och Landskrona (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Djupa mjukbottnar vars förhållanden enbart finns på några platser i Öresund. Tack vare trålförbudet har dessa bottnar nästan inga fysiska störningar. Området har en fauna som gynnas av den relativt höga salthalten.

Beskrivning

Mellan Ven och Staffans bank utanför Landskrona finns det sydligaste av Öresunds djupområden. Djupområdena är generellt djupare än 30 meter med de djupaste partierna omkring 50 meter. Här råder närmast oceaniska förhållanden och bottenarna är generellt ackumulationsbottnar med sediment från finsand till fin lera. Grundområdet Staffans bank sticker upp som en plåtå på 10–12 meters djup med branter mot de omgivande djupområdena. I djuphålorna runt Ven gjordes de senaste observationerna av haploopsmärlor i större antal. Möjligen finns de kvar på Staffans bank som är grunt nog för bottenknuten primärproduktion med bland annat sockertare och andra makroalger. I området finns bl.a. torsk, islandsmussla, sjökockar, ormstjärnor, plattfisk och mindre piprensare. Branta bottenmiljöer är attraktiva för många arter.

Biotopvärden

Djupa mjukbottnar med ormstjärnesamhällen och grävande arter samt makroalgsamhällen. Branta bottenmiljöer.

Artvärden

På Artportalen saknas uppgifter om rödlistade arter i området, men här förekommer bl.a. torsk (VU).

Ekologiska samband

Öresunds sydligaste djupområde med hög kontinuerlig salthalt.

Förutsättningar för bevarande

Relativt goda med tanke på trålförbud. Bevara havsmiljön utan ingrepp eller föroreningar.

Status

- I norr ingår området i Natura 2000-område Havet kring Ven SE0430183 (2017).
- Området i norr är av riksintresse för friluftslivet, Ven (2016).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Göransson, P. 2018. Videoundersökningar av epifauna omkring Ven 2018. Länsstyrelsen Skåne.
- Göransson, P. 2019. Videoundersökningar vid Ven och i Knähakens marina reservat 2019. Länsstyrelsen Skåne.
- Landskrona kommun. 2006. Naturvårdsprogram för Landskrona kommun.
- Länsstyrelserna Västra Götaland, Halland & Skåne. 2016. Inventering av marin epibentisk fauna på djupa bottnar. Rapport 2016:26, Länsstyrelsen Skåne.

- Länsstyrelsen Skåne. 2021. Fördjupad åtgärdsplan för framtida möjliga marina skydd i Öresund med anledning av Regeringsuppdrag.
- VISS. 2022. N m Öresunds kustvatten. MS_CD: WA61585185 VISS EU_CD: SE555545-124332. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

LAN006 Grunda havsområden norr om Landskrona (klass 2)

Foto: Sanna Persson/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Grundområde med sandbotten och ålgräsängar.

Beskrivning

Kustnära område mellan Rydebäck och Landskrona som karaktäriseras av fin sandbotten och ålgräsängar. Det är grundområdet från strandlinjen till 10 meters djup som omfattas. Stranden utgörs till stor del av sandstränder, delvis med inslag av sten. Här och var finns bryggor, pirar och småbåtshamnar. Vid Landskrona är ingreppen i strandmiljön större, strandlinjen är erosionskyddad med sten och här finns en del större marinor.

Biotopvärden

Grundområde med sandbotten och ålgräsängar.

Artvärden

Ålgräs (VU) som i sin tur erbjuder födosöks- och uppväxtmiljöer för många andra arter.

Ekologiska samband

Här finns hög biologisk produktion som ger underlag för fiskpopulationer och födosökande marina däggdjur. Flera vattendrag mynnar ut i området.

Förutsättningar för bevarande

Ingen negativ påverkan på vattenmiljö, botten, fiskbestånd och vattenkvalitet.

Status

- Delar av strandlinjen ingår i Glumslövs naturvårdsområde (1980).
- Delar av strandlinjen ingår i naturreservatet Hillehög's dalar (1980).
- Norra delarna är av riksintresse för naturvården, Hildesborg-Ålabodarna (2000).
- Nästan hela området är av riksintresse för friluftslivet, Ven (2016).
- Södra delen är av riksintresse för kulturmiljövården M:K26 Landskrona (1997).
- Strandskydd längs strandlinjen (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Landskrona kommun. 2006. Naturvårdsprogram för Landskrona kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1980. Beslut om bildande av Naturreservat Hillehög's dalar.
- Länsstyrelsen Skåne. 2020: Grön infrastruktur i Skåne – nulägesbeskrivning 2020
- Länsstyrelsen Skåne. 2021. Beslut om nya ordningsföreskrifter för Glumslövs naturvårdsområde.
- Länsstyrelsen Skåne. 2021. Fastställelse av skötselplan för Glumslövs naturvårdsområde.
- Länsstyrelsen Skåne. 2021. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Hillehög's dalar.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Toxicon AB. 2017. Ålgräs i Skåne 2016 – Fältinventering och satellitbildstolkning. Rapport 2017:04, Länsstyrelsen Skåne.
- VISS. 2022. N m Öresunds kustvatten. MS_CD: WA61585185 VISS EU_CD: SE555545-124332. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

LAN007 Exercisfältet (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Gräsmarker med höga biotopvärden som har klassats högt i det kommunala naturvårdsprogrammet. I det regionala naturvårdsprogrammet från 1997 bedömdes området som klass 3, men de biologiska värdena har uppvärderats sedan dess.

Beskrivning

Exercisfältet i Landskrona stad är ett kommunalt naturreservat och omfattar ett område som genom åren har varit flygfält, golfbana, motorcrossbana och militärt övningsfält. Det sistnämnda har gett upphov till det namn som ännu lever kvar. Här finns en remsa med strandhed bevarad och en flora med torrmarksväxter som oxtunga, hedblomster, fältmalört, trift och backtimjan. Området betas och slåträs för att bevara utmarkskaraktären. Unga vidkroniga 60-åriga ekar får breda ut sig mellan de blomsterrika torrängsyterna. Bland fjärilarna påträffas bl.a. flera guldvingar och blåvingar.

Biotopvärden

Torrängar och vidkroniga ekar.

Artvärden

Ett 20-tal rödlistade arter har noterats från området sedan 1990, bland annat vit kattost (VU), hedblomster (VU), bokantennmal (VU), ängsmetallvinge (NT), stare (VU) och gulsparr (NT).

Ekologiska samband

Sandiga torra marker med spridningssamband till liknande biotoper längs kusten norrut. Gräsmarkerna utgör värdekärnor i GI:s planeringsunderlag, men är isolerade i Landskrona stad. Närliggande gräsmarker finns längs strandängarna norr och söder om Landskrona stad.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan.

Status

- Området ingår i det kommunala naturreservatet Exercisfältet (2005).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Landskrona kommun. 2005. Bildandet av naturreservatet Exercisfältet i Landskrona kommun.
- Landskrona kommun. 2005. Skötselplan för naturreservatet Exercisfältet i Landskrona kommun.
- Landskrona kommun. 2006. Naturvårdsprogram för Landskrona kommun.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Sandhammaren till Kullaberg. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.

LAN008 Saxån (klass 2)

Sveriges nationalblomma – liten blåklocka. Foto: Josefin Persson/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Mycket höga limniska biotop- och artvärden och utpekade som nationellt värdefullt vattendrag med avseende på naturvärden och nationellt värdefullt med avseende på fiskevärden. Området saknas i det regionala naturvårdsprogrammet från 1997 och de biologiska värdena har uppvärderats sedan dess.

Beskrivning

Saxån är ett mycket vackert och skyddsvärt vattendrag i en erosionsdal med stort geovetenskapligt intresse som utformats genom de naturliga landskapsförändringar som sker i ådalen. Saxån ringlar och meandrar sig fram utmed kommungränsen, för att böja av åt nordväst där ån rinner vidare genom Kvärlöv för att slutligen mynna i Lundåkrabukten vid Häljarp. Saxåns närmiljö utgör en stor del av de sista kvarvarande naturområdena i ett annars starkt jordbrukspräglad landskap. Saxån är en typisk slättå med låg fallhöjd som sakta både ringlar och meandrar sig fram i landskapet. Saxån utgör en viktig vandringsled för havsöring. I de delar av vattendraget som ej är så kraftigt påverkade av rätningar och rensningar är naturvärdena höga bl.a. finns här den starkt hotade tjockskaliga målarmusslan och kungsfiskare. Speciellt skyddsvärt är Saxån med omgivning i området från kommungränsen vid Huvudstorp ned förbi Annelöv och Kvärlöv. Vid Dösjebro finns en av få sträckor längs ån som ej är rätad utan har kvar sin naturliga sträckning genom mycket vackra kulturbetesmarker och ådalar. Biflödet Braån har också relativt höga värden och hyser ett svagt bestånd av tjockskalig målarmussla. Elfisken genomförda 2012 visade på förekomst av elritsa, grönling, gädda, id, sandkrypare, småspigg, storspigg, skrubbskädda, ål och öring. 1994 påträffades även löja, mört och nejonöga. Saxån har i arbetet med miljömålet "Levande sjöar och vattendrag" pekats ut av Naturvårdsverket som ett nationellt särskilt värdefullt vatten med avseende på naturvärden och Saxån med biflöde Braån har pekats ut av Fiskeriverket som ett nationellt värdefullt vatten med avseende på fiskevärden. (Se även Svalövs och Eslövs kommuner).

Biotopvärde

Limniska nyckelbiotoper t.ex. meanderslingor, skredärr och stenvalvsbroar.

Artvärde

Ett 20-tal rödlistade arter är noterade i området sedan 1990. Bland de rödlistade arterna kan bl.a. tjockskalig målarmussla (EN), utter (NT), kungsfiskare (VU) och ål (CR) nämnas.

Ekologiska samband

Spridningskorridor för vattenknutna arter i och i anslutning till Saxån. Ett mycket viktigt ytvattenstråk för den biologiska mångfalden i jordbrukslandskapet. Hela Saxån är en limnisk värdeakt i GI:s planeringsunderlag. Gräsmarkerna längs ån har spridningssamband inom området och med gräsmarker längs Braån och vid Lundåkrabukten. Västra delen ingår i värdeakt för våtmark.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beskuggning av träd (i grupp eller solitär), förekomst av skyddszoner i anslutning till vattendraget, ingen fysisk påverkan, ingen alternativt endast försiktig årensning. Ingen negativ påverkan på åns vattenkvalitet eller hydrologi. Tillförsel av död ved.

Status

- Strandskydd längs ån upp till 100 meter (vissa delar upp till 300 meter).
- En liten del vid Kvärlöv ingår i naturreservatet Kvärlövs naturområde (2002).
- Saxån är av riksintresse för naturvården, Saxån – Braån (2000).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Eklöv, A. 2012. Fiskundersökningar i Saxån 2012. Saxån-Braåns vattenvårdskommitté.
- Landskrona kommun. 2006. Naturvårdsprogram för Landskrona kommun.
- Lirås, V & Eriksson, M. 2007. Biotopkartering av Saxån 2005 - Naturvården och behov av restaureringsåtgärder i Saxåns huvudfåra. Rapport 2007:8, Länsstyrelsen Skåne.
- Ljungberg, P & Svensson, M. 2010. Musselinventering i några skånska vattendrag 2006 – med särskild fokus på tjockskalig målarmussla (*Unio crassus*). Rapport 2010:8, Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Skåne. 2002. Beslut om bildande av naturreservatet Kvärlövs naturområde.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Strandberg, R. 1999. Häckfågelinventering vid Saxån och Braån i Landskrona kommun 1999. På uppdrag av Landskrona kommun.
- VISS. 2022. Saxån: Havet-Braån. MS_CD: WA21802900 VISS EU_CD: SE619598-131879. VattenInformationssystem Sverige hemsida.